

האבן, העלה, וקונכיית החילזון.

ימים רבים, כמו קרישנה במרכבתו כן אווטאר מהר בבא, האב הרחום, אל בגוף אדם, נוהג באפיריון האוטובוס הכחול הצנוע שלו במרחבי הודו-הגן, ופמלייתו, תוכה רצוף אהבה, מותשת ורדומה מסביבו. מהר חורש מחוז אחר מחוז, כפר אחר כפר, אוסף את המצורעים והטמאים ומוכי הגורל למיניהם, יוצק מים טהורים על רגליהם, מלטפם ומרכין ראשו עליהם - "המצורעים" הוא אומר "הם נשמות יפות בסוגר מכוער". מעת לעת, הוא עוצר לפתע את פמלייתו באמצע שום מקום, מגשש בדריכות את השדות סביב, ואז נפנה בהילוך נמרץ אל עבר עץ או גבעה שם מתבודד אחד מה'מאסטים' שלו, יצורים פרושים שהאהבה לאלוהים העבירה אותם על דעתם עד שהם הופכים לעירומים מכל וכל כביום הולדתם.

מהר באבא, השרוי בתענית דיבור מזה ארבעים שנה, פותח אז בשיח סימנים עלום, נמרץ ונלהב ביותר, עם המאסט העלום שלפניו. הם חדלים כשהמאסט מתרומם בקלילות ממקום רבצו, פוסע בזירות ובולש בעין בוחנת את הקרקע במשך דקה ארוכה תחת עינו הפקוחה והסקרנית של מהר באבא. המאסט נעצר, נרכן ארוכות מעל פיסת קרקע ולפתע מתכופף ומרים חלוק אבן אחת, אותה הוא מגיש למהר באבא כמחווה של מסר מעולם אחר. מהר באבא בוחן את האבן היטב היטב מכל צדדיה, נועץ עין נץ בקרקע שמסביב ומתחיל בתורו לגשש את הרצפה, נעצר מעת לעת רכון מעל דבר מה, בוחן את פניו הדרוכות של המאסט, נמלך, וממשיך בגישושו. והנה, הוא אוסף עלה ומניחו בחטף ביד המאסט. עתה הם יושבים שעה קלה ב'שתיקה' כשהמאסט ממולל מהורהרות את העלה בידו. אחר כך הוא קם ופוסע שוב סביב, רכון מעל הקרקע בעיניים עצומות. בפקחו את עיניו, הוא מצביע מיד על קונכיית חילזון ריקה. מהר באבא פורץ בצחוק אדיר בשעה שהמאסט מגביה את אצבעו לפניו כסוקרטס בפני אסכולת אתונה.

מצע עץ, מדפסת תלת ממד, סיב ביו-פלסטי, ערכת רכב, אפוקסי, פלסטר, וצבעים.

אלה הם הכלים והחומרים מהם בנויה ה'טענה' המסתורית של איתן בן משה בתערוכה, בצורת סדרה הדוקה של שנים עשר תבליטי קיר המציגים היתוכים שונים ומשונים של צורות ארכיטקטוניות מן הטבע ושל אברי רבייה זכריים ונקביים מן החי ומן הצומח. אנרגיה עזה של ארוטיקה מורבידית וטורדת קורנת מהעבודות בצד אי נוחות ורושם של קיפאון מנוכר של דגימות מעבדתיות מניסוי מפוקפק שיצא אולי מכלל שליטה וננטש, ואיננו בטוחים שאנו רוצים באמת לעמוד על טיבו. בה בעת, ומזווית אחרת, מדפסת תלת הממד של בן משה העומדת בפנינו הסטודיו נראית תמימה ומרגיעה, היא מזכירה מכונה ביתית פרימיטיבית, מעין כישור או נול, והתוצרים הסופיים של הפסבדו מעבדה להנדסה גנטית שיצר מעלים על הדעת שרידים לא מפוענחים של תרבות פרהיסטורית לוטה בערפל. הדעת, אם כן, מגורה ומסוכסכת למדי לנוכח תבליטים אלה.

בצד כל אלה, כאילו חומק עובר, מוצג גם סרטון אנימציה פיגורטיבית ומופשטת כאחד, שמדמה מחול מלבב ועליז של כותרות פרחים המדמים גם כפות ידיים שמשתלבים אלה באלה כבפולחן סיבת הסיבות עלום, ומתוכם פרח ה Y המסתורי עולה ונמוג לחליפות. את הסרטון מלווה מנטרה/תפילה בודהיסטית מרגיעה ומהפנטת, כולה שריקות ציוצים ופעמונים, ששואבת אותך אל עולם שכולו טוב. עתה אנו מקווים שהסרטון הזה אינו אלא ה'מנטרה' או ה'מפתח' לכל התבליטים המאוימים הללו או תוהים בדאגה אם אינו משמש כניגוד מובהק להם? כחלוקה רדיקלית בין החלל המלא וריק לאין סוף לבין החלל הפנוי ומלא לאין סוף. ולמה המאויים נוטה להיות כה יפה ומושך? לאלוהים פתרוני.

הסיפור של Y

כמו ריבוי אברי המין מן החי והצומח המותכים זה בזה בתבליטים של בן משה, Y מתחלפת ואינה יציבה, סמל/צעצוע משונה של התודעה, מעין מגדל בבל מתהפך חליפות על פי זרמי חב"ד שונים ומתחלפים לבקרים או ללילות של התודעה.

בתיאולוגיה הקלאסית Y היא סמל סוד האלוהות והבריאה: 'אחד' שנפתח לריבוי (אריסטו/הרמב"ם) או ריבוי שמתאחד ב'אחד' (שפינוזה). בתורת הסוד Y היא סמל סוד/שבר האלוהות: אם 'לית אתר פנוי מינה' הוא המלאות האינסופית, הרי שהצמצום האלוהי (האינסוף) אינו יכול לייצר אלא ריק אינסופי, הוא החלל הפנוי, פנוי אף מן האלוהות עצמה. עולה על הדעת שהחלל הפנוי של המיסטיקה המאוחרת אינו אלא היפוך אמוני של הסדק שנבקע בחלל המלא והממשי הקדום, בשחר ההיסטוריה של התודעה האילית, הוא החלל הפנוי הקיומי של זמננו.

בפילוסופיה ה' המערבית היא הצעה קרטזיאנית ליין ויאנג המזרחי, משום שב' יש הפרדה הכרתית ואילו ביין ויאנג יש חלוקה דינמית. ויש הסבורים ש' הוא, או חלוקת 'או או' של החלל המלא והחלל הפנוי של התודעה עצמה, המלא מלא עד אין סוף והפנוי פנוי עד אין סוף, או שלילה רדיקלית של תיאולוגיית החלל המלא/פנוי על ידי הפיכת ה'חלל' ל'מישור' אחד ואינסופי. לפי זה' אינו אלא 'קוונט' של הבחירה החופשית.

במגדר הוא פאלוס הנפתח לפות או להפך, או שהוא סמל לתשוקה ההרמפרודיטית המסורסת של התודעה, האחד שהוא לכאורה סיבת עצמו והמשך של עצמו, ריבוי סתמי ולא מאוחד של עצמו בלב מישור פנוי ואינסופי (דלז).

כך או כך, נראה שהכוכבים, האבן העלה והחילזון נמצאים בחלל המלא, ואילו הדעת האנושית היא לבדה שרויה בחלל הפנוי. זהו שער החוק שלה בלבד, מולו היא עומדת בזרות ובבדידות אינסופיים בתוך היקום הקיים לעצמו.

האיליות, הדת, הפילוסופיה והאמנות אינם אלא מפעל עצום להשבת החלל המלא על כנו. האמנות היא עבודת האילילים החדשה, מלאכת פרך/תשוקה בחלל פנוי מיניה וביה (באינסופי).

האמנות, ארוטיקה של גוף נטול אברים

באופן פרדוקסלי, זו הסיבה שחוש המישוש, הליטוף, הוא טאבו מבין כל אפשרויות הקלט של האמנות, שכן האמנות ביסודה היא לעולם השגה בדרך של תעתוע, אומרת דבר אחד ומתכוונת למשהו אחר, גוף נטול אברים בתוך חלל פנוי. והרי, אם לא היה חלל פנוי, הדעת הייתה כמים לים מכסים או כמים בתוך מים, וממילא שאלת האמנות האמונה והרוח לא הייתה נשאלת כלל.

האמנות, כמו האמונה והרוחניות הן ארוטיקה של העין, לראותם בלבד, בעוד שהדת והאורגזמה החומרית אינם אלא שכרון חושים, צניחה וחזרה מעגלית לנקודת ההתחלה בחלל הפנוי, וחוזר חלילה, עד הגאולה בידי הגואל או בידי המוות.

בכל מיתולוגיות החלל המלא למיניהן, כולל בזה של ה'רחם' על פי פרויד, היה האדם ייצור אוטו-מיני (אנדרוגינוס) המסור למעשה האהבה העצמית עד מוות. משעה שגורש אל החלל הפנוי, נחתך, חולק, פוצל, הוא נתון למשימת חיים אחת ויחידה, להשלים את ה'חסר' במחיר חייו. האחד הקדום מתפרד כאן לתחנות כוח של ארוטיקה, התענגות לא מסופקת, ומוות, שעליהם נבנים חברות וציביליזציות.

ריבוי אברי מין במקום השלמת החסר באבר/תותב תואם ושרירותי יכולה להיות אסטרטגית חמיקה או הכחשה בידי מכונת התשוקה כנגד עריצות האיווי המדומיין של אידאולוגיית החלל המלא – החלל הפנוי הממלא את היקום כולו יהפוך אז לריזום אינסופי ונטול גבולות של תשוקות ללא תכלית אלילית/אידיאולוגית. האמנות, היא היא אחד מהאפיקים המובהקים של הריזום הזה.

אמת ואמונה באמנות

אחת האמרות הנועזות בהיסטוריה של האמנות הינה זו של פול סזאן לאמיל ברנרד: "אני חייב לך את האמת בציור, ואני אומר לך אותה". רבים האמינו לסזאן, ועוד רבים אחרים ניסו להוכיח את אמונתם בו. ויפה מאבחן דרידה באמרתו הקשה של סזאן את המשולש החשוב "הבטחה/התחייבות – אמת – חובה/חוב". כשהייתי שואל את האמן פסח סלבוסקי לדעתו על אמן מסוים הוא היה משיב בפשטות, "אני מאמין לך" ללא כל ניסיון לאמץ את ג'רגון השיח המקובל על האמן 'החשוב'. אשר על כן האמניות והאמנים נקראים כן, אמנים, כי הם מן קהילה משונה של נאמנות ונאמנים שקשורים במעין חוב לאמת ואמונה באמנות.

ואולם בעידן שבו יותר מתמיד העיצוב, הנראות והסימולציה חופף יותר ויותר אמנות, ושניהם נטמעים יותר ויותר בחברת הראווה עד שאין אנו יודעים להבחין בין 'אמנות' לבין 'עיצוב אמנות', אנא אנו באים? מי יגיד לנו אמת באמנות? אולי לזה כיוון איתן בן משה באומרו "האמן הוא המדיום", כי בניגוד ל"מדיום הוא המסר" שמשנתה, כמדיום כן המסר, לבקרים, האמן, הוא, יכול להישאר נאמן תמיד, על אף שהמסר שלו עשוי להשתנות, ואף חייב להשתנות. עם זאת, לפי האמור לעיל, אם נחבר את האמן ל' שלו, נגלה שהאמנות אינה אלא עניין של אמונה, 'קוונט' של הבחירה החופשית, והזרמים באמנות אינם אלא קהילות של נאמנים ומאמינים.

טקסט,
אלברט סויסה